

SATOSHI YAGISAWA

Dni v kníhkupectve Morisaki

Dni v kníhkupectve Morisaki

Satoshi Yagisawa

aurora

Z anglického originálu *Days at the Morisaki Bookshop: A Cozy Japanese Literary Tale of Love and Books in Tokyo*, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Harper Perennial v roku 2023, preložila Tereza Manners.

Vydalo Vydavateľstvo AURORA, spol. s r. o., Bratislava, 2026
Číslo publikácie: 51

Jazyková redakcia: Albert Lučanský
Jazyková korektúra: Mária Pavligová
Zodpovedný redaktor: Matúš Mládek
Technická redakcia: Ivana Mládková
Sadzba: Samuel Ryba – Design Ryba
Tlač: Těšínské papírny, s.r.o., Český Těšín

Prvé vydanie

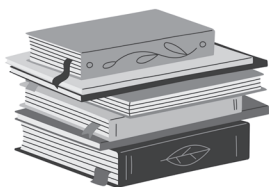
MORISAKI SHOTEN NO HIBI by Satoshi YAGISAWA
© 2023 Satoshi YAGISAWA
All rights reserved.

Original Japanese edition published by SHOGAKUKAN.
Slovak edition arranged with SHOGAKUKAN through Emily Books Agency and Corto Literary.

Translation © Tereza Manners 2026
Slovak edition © Vydavateľstvo Aurora 2026

ISBN tlačená verzia: 978-80-8250-164-6
ISBN e-kniha: 978-80-8250-165-3

Prvá část

1

Od neskorého leta do skorej jesene nasledujúceho roka som žila v kníhkupectve Morisaki. Toto obdobie som strávila v izbe na druhom poschodí, kde som sa pokúšala ukryť medzi knihami. Do zapratanej izby neprenikalo takmer žiadne svetlo a všetko pôsobilo zatuchnuto. Všade ma sprevádzal pach starých kníh.

Navždy budem spomínať na dni, ktoré som na tomto mieste strávila, pretože práve tam som skutočne začala žiť. Teraz už môžem s istotou povedať, že nebyť týchto dní, viedla by som nevýrazný, monotónny a osamelý život.

Kníhkupectvo Morisaki pre mňa nesmierne veľa znamená. Je to miesto, ktoré si navždy uchovám v pamäti.

Keď zatvorím oči, ešte stále sa mi v mysli vynárajú živé spomienky.

Prišlo to ako blesk z jasného neba. Vlastne nie. To, čo sa v skutočnosti stalo, bolo oveľa prekvapivejšie. Prekvapilo ma to viac, než keby na mňa z neba začali padať žaby. Jedného dňa na mňa Hideaki, priateľ, s ktorým som sa vtedy už rok schádzala, z ničoho nič vyhrkol: „Budem sa ženiť.“

Po týchto slovách mi myseľ zaplavilo obrovské množstvo otázok. Pochopila by som, keby povedal: „Vezmime sa!“ Ani „chcel by som sa oženiť“ by ma nezmiatlo, no

„budem sa ženiť“ bolo jednoducho zvláštne. Koniec-koncov, manželstvo je predsa dohoda založená na vzájomnom súhlase dvoch ľudí, takže gramaticky bola táto veta úplne nesprávna. A čo ten nenútený spôsob, akým to povedal? Predniesol to tak vecne, ako keď vám niekto oznámi: „Vieš čo? Na druhej strane cesty som našiel sto jenov.“

Odohralo sa to v piatkovú noc uprostred júna. Po práci sme večerali v príjemnom prostredí talianskej reštaurácie v Šindžuku. Reštaurácia sa nachádzala na najvyššom poschodí hotela, a tak sme z nej mali nádherný výhľad na nočné mesto so všetkými jeho žiarivými neónovými svetlami. Považovala som ju za naše najobľúbenejšie miesto.

Do Hideakiho, ktorý bol odo mňa o tri roky starší, som bola tajne zaľúbená už odo dňa, keď som s ním začala pracovať. V jeho prítomnosti mi išlo zakaždým vyskočiť srdce z hrude. V tú noc sme boli opäť po dlhom čase spolu osamote, a tak som mala pri popíjaní vína obzvlášť dobrú náladu.

Lenže potom...

Bez rozmyslu som odvetila: „Hm?“ Napadlo mi, že som azda zle počula. No on bez okolkov zopakoval presne to, čo vyslovil predtým. „Vyzerá to tak, že sa budúci rok ožením.“

„Svadba? Kto si berie koho?“

„Ja. Ju.“

„Čože?“ Stále som nerozumela. „Kto je ona?“

A vtedy vyslovil meno ženy z iného oddelenia a v hlase pritom nemal ani len náznak viny. Prijali ju v rovnakom čase ako mňa a bola taká peknučká, že dokonca aj ja som ju mala chuť zovrieť v náručí.

V porovnaní s ňou som bola vysoká a tuctová. Nechápala som, prečo by čo i len zvažoval vzťah so mnou, ak chodil s niekým takým pekným ako ona.

Keď som sa ho na to opýtala, odpovedal, že sú spolu už dva a pol roka. Inými slovami, dlhšie než my dvaja. Samozrejme, že som o jeho druhom vzťahu nič netušila. Ani raz som ho z ničoho takého neupodozrievala. Nikdy som takú možnosť ani len nezvážila. V kancelárii sme o svojom vzťahu nikomu nepovedali, no ja som sa domnievala, že je to preto, aby sme ich nestavali do neprijemnej situácie. Ukázalo sa však, že už od začiatku som nebola jeho prvou voľbou, iba niekým, s kým si užíval trochu zábavy. Ako je možné, že som si to neuvedomila? Buď mi veci dochádzali veľmi pomaly, alebo s ním nebolo niečo v poriadku.

Teraz na tom už nezáležalo. On ju predstavil svojim rodičom a ona zas jeho tým svojim. Výmena zásnubných darov prebehne budúci mesiac. Chytal ma závrat. Mala som pocit, akoby mi nejaký mních v hlave rozozvučal chrámový gong. Takmer som ten úder počula.

„Júnová svadba by bola skvelá, no nezarezervovala termín a teraz je už, samozrejme, príliš neskoro, takže preto...”

Omráčená som počúvala slová, ktoré sa mu rinuli z úst, a potom som zamrmlala: „Ach, to je dobre.“ Dokonca aj mňa prekvapilo, čo som práve povedala.

„Vďaka, ale to neznamená, že my dvaja sa viac nemôžeme príležitostne vídať“, poznamenal so širokým úsmevom. Bol to jeho typický úsmev. Aké milé. Vôbec nič ho netrápilo.

V telenovele by som sa postavila a chrstla mu do tváre víno. Ja som však svoje emócie takýmto spôsobom nikdy nevyjadrovala. Až keď sa ocitnem osamote, dokážem plne pochopiť, čo skutočne cítim. Okrem toho mi v premýšľaní bránilo čoraz hlasnejšie zvonenie chrámového gongu, ktorý sa ozýval v mojej hlave.

Stále ohromená som sa s ním rozlúčila a sama sa vrátila do svojho bytu. Keď som znovu nadobudla duchapritomnosť, znenazdajky ma zachvátila vlna smútku. Viac než hnev som pociťovala zármutok. Zármutok taký intenzívny, tak prenikavo hmatateľný, až som mala pocit, že by som ho dokázala zovrieť v ruke.

Z očí sa mi rinuli slzy. Zdalo sa, že nikdy neuschnú. No nech som plakala akokoľvek, nedokázala som sa spamätať. Bez toho, aby som čo i len zažala svetlo, som sa s plačom zrútila doprostred izby. Napadlo mi, že keby boli všetky tieto slzy ropa, zbohatla by som. No pri tej hlúpej myšlienke som sa rozplakala ešte viac.

Pomôžte mi niekto, prebleslo mi hlavou. Myslela som to vážne, no nedokázala som to vysloviť nahlas. Nemohla som robiť nič iné, iba plakať.

Po tomto sa začala kažiť jedna vec za druhou.

Keďže sme pracovali v tej istej kancelárii, aj naďalej sme sa vídali každý deň, napriek tomu, ako veľmi som to nenávidela. Navyše sa mi teraz ozýval častejšie než kedykoľvek predtým, čo ma nevýslovne trýznilo. Akoby toho nebolo dosť, v miestnosti pre zamestnancov a v bufete som stále stretávala jeho snúbenicu. Zakaždým ma so žiarivým úsmevom pozdravila a ja som nedokázala odhadnúť, či o nás vie alebo nie.

Onedlho môj žalúdok odmietol prijímať akúkoľvek potravu. Nemohla som spať. Neustále som chudla a hoci som sa to snažila zakryť vrstvou mejkapu, pleť som mala mŕtvolne bledú.

Uprostred pracovného dňa mi z ničoho nič začali po tvári stekať slzy. Nespočetne veľakrát som plakala schovaná

na záchode, kde som sa v kabínke pokúšala tlmiť usedavé vzlyky.

Po dvoch týždňoch som to už nezvládala psychicky ani fyzicky. Nakoniec som zašla do kancelárie nadriadeného a podala som výpoveď.

Počas môjho posledného dňa v práci sa za mnou zastavil Hideaki a veselo sa mi prihovoril: „Tá tvoja výpoveď neznamená, že si občas nemôžeme zísť na večeru, všakže?“

Naraz som prišla o priateľa aj o prácu. Mala som pocit, akoby ma bez prípravy vystrelili do vesmíru.

Pochádzam z Kjúšú a do Tokia som sa presťahovala po ukončení miestnej vysokej školy na juhu ostrova. Práve preto som tu okrem ľudí z práce nikoho nepoznala. A keďže som plachá a nerada sa zoznamujem s novými ľuďmi, v celom Tokiu nejestvovala jediná duša, s ktorou by som si bola blízka.

Keď sa nad tým zamyslím, posledných dvadsaťpäť rokov som žila „celkom dobrý“ život. Narodila som sa v celkom bohatej rodine, skončila celkom dobrú školu a získala titul z celkom dobrej univerzity.

V tom čase pre mňa známosť s Hideakim veľa znamenala. Ak si niekto taký pasívny ako ja našiel priateľa, považovalo sa to za malý zázrak. Páčil sa mi tak veľmi, až som sa z toho išla zblázniť. Nevýhodou však bolo, že som nikdy nič podobné nečakala, a preto som nevedela, ako sa s takým šokom vyrovnať.

Nakoniec som sa jednoducho oddala spánku. Dokonca aj mňa toľká únava prekvapila. Uvedomujem si, že moje telo mi tak pravdepodobne pomáhalo vyhýbať sa realite,

no hneď ako som sa zahrabala do perín, ocitla som sa v ríši snov. Celé dni som trávila vo svojej malej izbe a pohrúžená do hlbokého spánku vznášala som sa vo vesmíre.

Takto som strávila asi mesiac. Po celý čas som ignorovala telefón, kým som si raz večer nevšimla na obrazovke hlasovú správu. Telefónne číslo som nepoznala, no napriek tomu som si ju vypočula. Odrazu sa z telefónu ozval veselý hlas. „Haló, haló!“

„Takako? Ako sa ti darí? To som ja, Satoru! Volám ti z kníhkupectva. Zavolaj mi. Neponáhľaj to. Ach, do hája, prišiel zákazník. Musím ísť. Pozhovárime sa neskôr.“

Chvíľu som tam zmätená len tak sedela. *Satoru? Kto?* To meno mi vôbec nič nehovorilo. On však to moje zjavenie poznal, a tak to nemohol byť omyl. O čom to hovoril? O kníhkupectve... To slovo som si opakovane prevracala v mysli a potom ma konečne osvietilo.

Satoru bol môj strýko Satoru! Keď som sa nad tým trochu zamyslela, spomenula som si, ako mi mama kedysi dávno povedala, že teraz sa stará o kníhkupectvo prastarého otca v Džimbóčó. Naposledy som ho videla po nástupe na strednú školu, a tak sme sa nestretli už vyše desať rokov, no bola som presvedčená, že z telefónu sa ozýval jeho hlas.

A odrazu ma premkol nepríjemný pocit, že v tom má prsty mama. Áno, musela to byť ona. O rozchode a výpovedi v práci som sa totiž nezmenila nikomu inému. Určite ho požiadala o láskavosť, pretože sa o mňa bála. No ani to mi nepripadalo ako dostatočne dobrý dôvod.

Popravde, strýka Satoru som nemala veľmi rada. Jeho nezvyčajná bezprostrednosť ma miatla. Nezáležalo na tom, s kým trávil čas, vždy sa správal nekonvenčne.

Neustále trúsil žartíky a chichotal sa. Pripadalo mi to zvláštne, keďže vďaka tomu pôsobil ako čudák a práve to mi robilo starosti.

V detstve som však jeho náтуру zbožňovala. Počas návštev príbuzných v Tokiu som sa s ním hrávala v jeho izbe. No v puberte ma strýkova výstrednosť nesmierne odpudzovala, a tak som sa mu začala potajomky vyhýbať. Neskôr sa bez stabilného príjmu oženil a od tej chvíle neustále spôsoboval rodine problémy.

Práve preto mi ani len nenapadlo, aby som ho navštívila po príchode do Tokia. Nechcela som s ním mať nič spoločné.

V to popoludnie, po tom, čo mi zanechal odkaz na telefóne, som mu veľmi neochotne zavolala. Keď som navštevovala základnú školu, strýko mal už dávno po dvadsiatke, čo znamenalo, že teraz musel mať asi štyridsať rokov.

Ktosi zodvihol hneď na prvé zazvonenie.

„Kníhkupectvo Morisaki, zdravím.“

„Dobrý deň, to som ja, Takako.“

„Ach, nazdar!“ zakričal strýko z druhej strany linky. Presne tento entuziazmus som si z minulosti pamätala. Telefón som si rýchlo odtiahla od ucha.

„Už je to tak dlho! Darí sa ti?“

„Ach, hej, no...“

„Vedel som, že žiješ v Tokiu, no nikdy si ma neprišla navštíviť.“

„Mrzí ma to. Neustále som pracovala,“ ospravedlnila som sa automaticky.

„Ale teraz si nezamestnaná, všakže?“

Nechodil okolo horúcej kaše. Zamrmlala som odpoveď. Od tohto muža ste nemohli očakávať žiadny takt. Strýko neprestával hovoriť. Bľabotal niečo o starých časoch a zdalo sa, že nikdy neskončí, keď odrazu vychrlil: „Počuj! Trochu som premýšľal. Ak sa ti práve teraz nechce pracovať, čo keby si sa nasťahovala ku mne?“

„Ako prosím?“ Jeho nečakaná ponuka ma prekvapila.

Strýka to však neodradilo. „Peniaze, ktoré teraz míňaš na nájom a energie, nie sú žiadne drobné. Tu máš všetko zadarmo. Teda, možno by si mi mohla trochu pomôcť v kníhkupectve.“

Keď som sa ho na to opýtala, prezradil mi, že v kníhkupectve pracuje sám. Potreboval niekoho, kto by ráno otváral obchod, kým bude na vyšetreniach v nemocnici, kde mu liečili boľavý chrbát. Strýko žil v dome v Kunitači, takže keď bude obchod zatvorený, mala by som celé miesto iba pre seba. Uistil ma, že budem mať kopu súkromia. Pred niekoľkými rokmi tam ktosi býval, a tak sa v budove nachádzala funkčná kúpeľňa.

Na chvíľu som sa nad tým zamyslela. Uvedomovala som si, že moja momentálna situácia je neudržateľná. Ak budem takto žiť ďalej, čoskoro sa mi minú peniaze. No predstava, že sa mi niekto stará do života, sa mi vôbec nepáčila.

„V žiadnom prípade by som sa vám nechcela vnucovať,“ vyhlásila som v snahe odmietnuť jeho ponuku.

Strýko to však očividne nepochopil.

„Vnucovať? Hlúposť. Poteší ma to.“

Čo na to hovorí teta Momoko? Chystala som sa opýtať, no rýchlo som sa zarazila. Spomenula som si totiž, že teta Momoko ho pred niekoľkými rokmi opustila. V našej

rodine to bola vtedy veľká vec. Utekla a on po jej odchode upadol do takej obrovskej depresie, až sa moja mama obávala, aby sa mu to neskôr neodzrkadlilo na zdraví. Strýka som ľutovala, no keď mi o tom povedali, premkol ma zvláštny pocit. Nedávalo to zmysel. Na svadbe mi pripadali zaľúbení až po uši. Teta Momoko sa správala prívetivo a dobrosrdečne. Vôbec nepôsobila ako niekto, kto by sa chystal vziať nohy na plecia. Kým som si na toto všetko spomínala, do telefónu som mrmlala odpovede. Strýko sa zatiaľ pokúšal čo najrýchlejšie zosnovať plán. „Skvelé. Takže sme dohodnutí.“

Opäť som sa ho pokúsila odradiť. „Ale čo moje veci?“ protestovala som, no on mi len oznámil, že mi ich odloží v dome v Kunitači. Všetko mám vraj poslať tam a do obchodu si priniesť len niekoľko menších tašiek.

Zdalo sa, že som utrpela porážku hneď na niekoľkých frontoch.

„Ver mi, Takako. Bude to tak pre teba lepšie.“

No ako som mala dôverovať niekomu, koho som nevidela celé desaťročie?

„Dobre, ja teda začnem s prípravami,“ vyhlásil strýko a bez toho, aby počkal na odpoveď, mi oznámil, že má zákazníka a že sa porozprávame neskôr. Potom ukončil hovor.

Chvíľu som tam v nemom úžase sedela a počúvala oznamovací tón.